

Türkiye Perakende Pazar Değerlendirmesi

Yapısal Dönüşüm, Tüketici Davranışları ve Gelecek Öngörüler

TÜSİAD VE EY-PARTHENON İŞ BİRLİĞİYLE
HAZIRLANAN RAPOR IŞIĞINDA

Yönetici Özeti: Değişim Döneminde Temel Bulgular

Ekonomik Dev

İmalat sektöründen sonra ekonomiye en yüksek katkıyı sağlayan 2. sektör (5.8 Trilyon TL). İstihdamın %19'u.

Kârlılık Baskısı

2020-2024 arasında operasyonel giderlerin hasılat içindeki payı %17'den %21'e yükseldi.

Rasyonel Tüketici

Tüketicilerin %67'si öncelikle fiyata, %65'i kaliteye odaklanıyor. "Sadece gerekli olanı alıyorum" diyenler %28 seviyesinde.

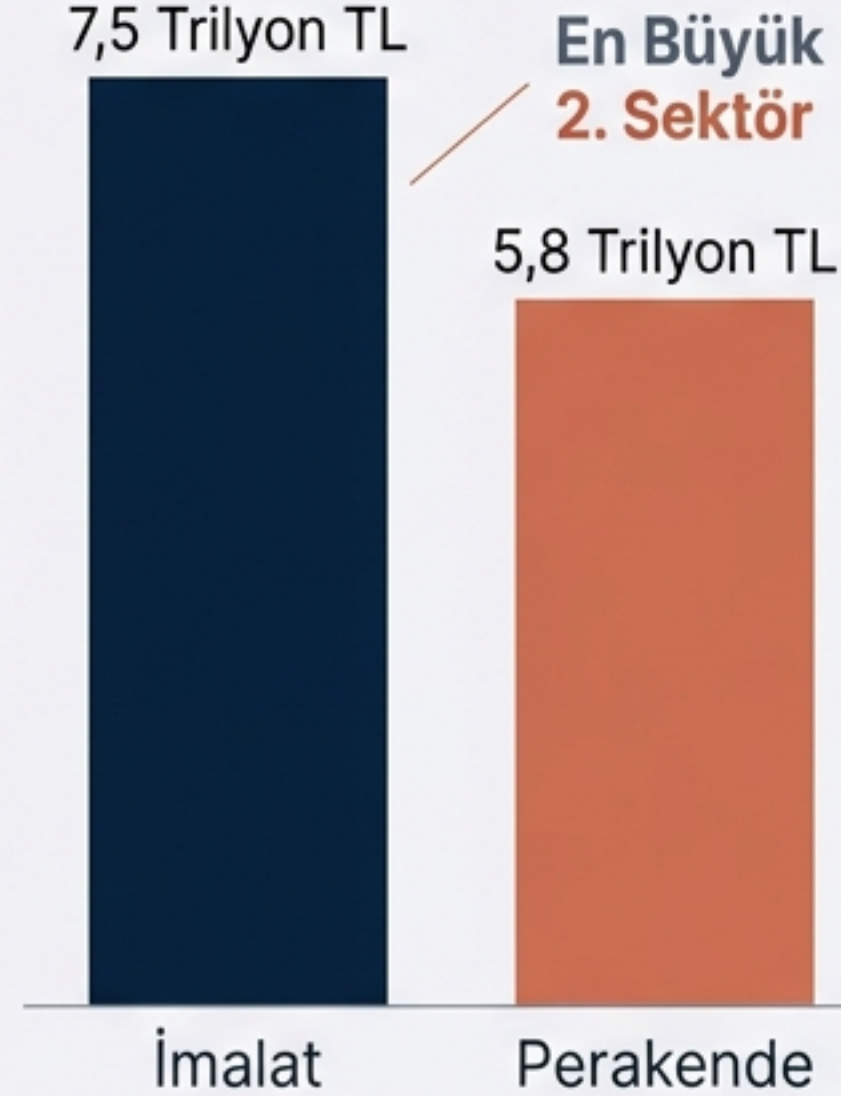
Teknoloji ve Politika

Yapay zeka destekli optimizasyon ve kamu ile istişare süreçleri kritik başarı faktörleri.

Perakende Sektörü Türkiye Ekonomisinin Taşıyıcı Kolonudur

5,8 Trilyon TL

Perakende ve Ticaretin GSYH Katkısı

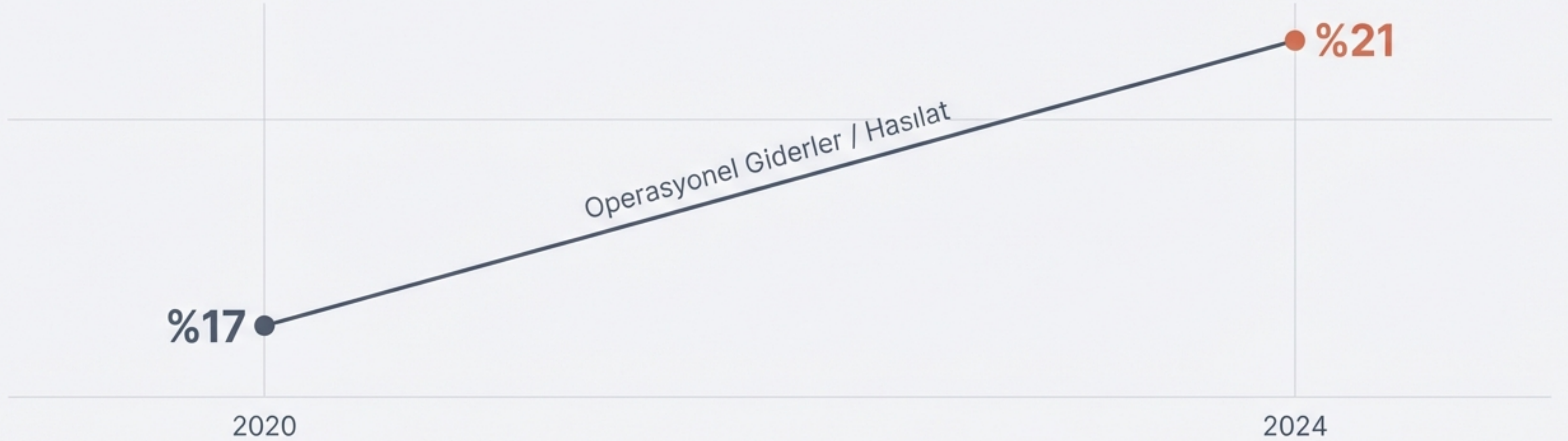
İstihdam Gücü

6,4 Milyon İstihdam

Toplam istihdamın yaklaşık %19'unu oluşturuyor.

Sektör sadece tüketim değil, aynı zamanda devasa bir istihdam ve değer yaratma mekanizmasıdır.

Büyüme Var Ancak Kârlılık Baskı Altında

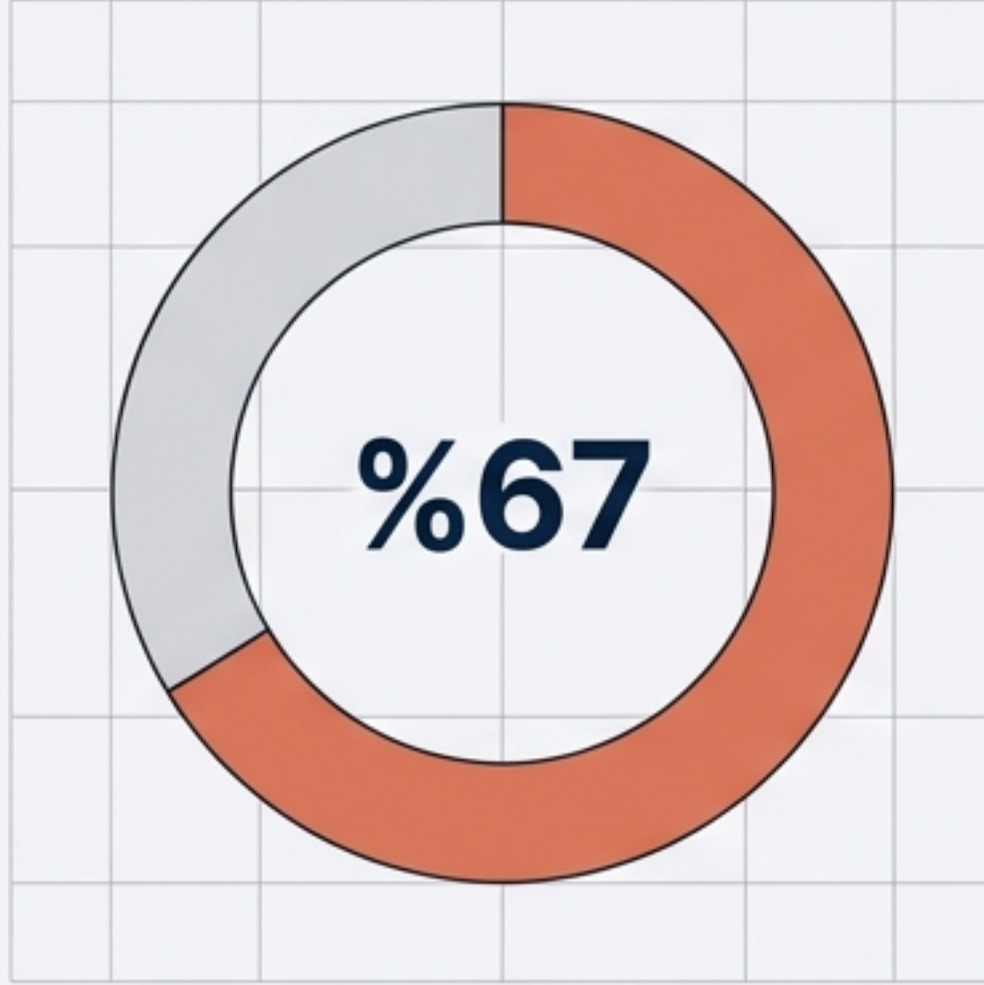
○ Satışların maliyeti, hasılatın %2'si oranında artış gösterdi.

● Tüketime dayalı şirketlerde ve perakendecilerde kârlılık seviyelerinde net düşüş gözlemleniyor.

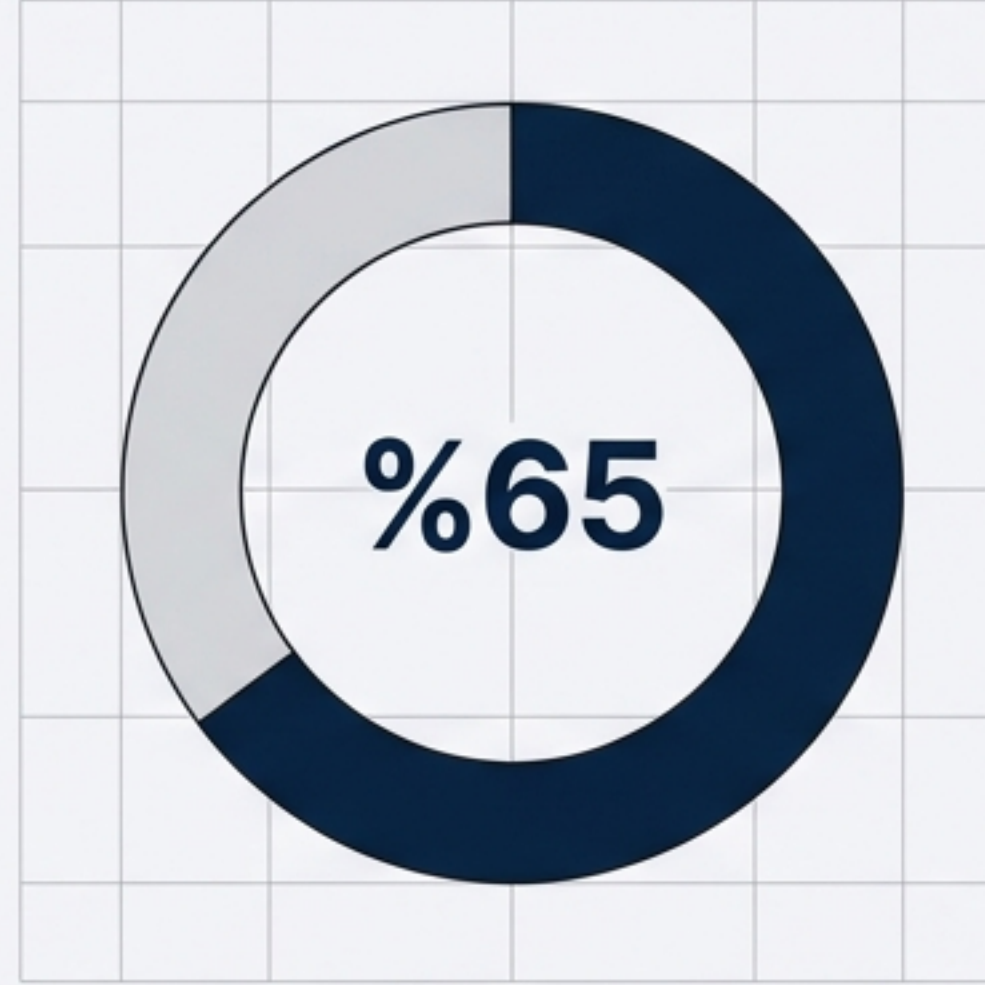
● Küresel jeopolitik riskler ve artan maliyetler operasyonel yükü artırıyor.

Tüketici Davranışlarında 'Rasyonellik' Dönemi

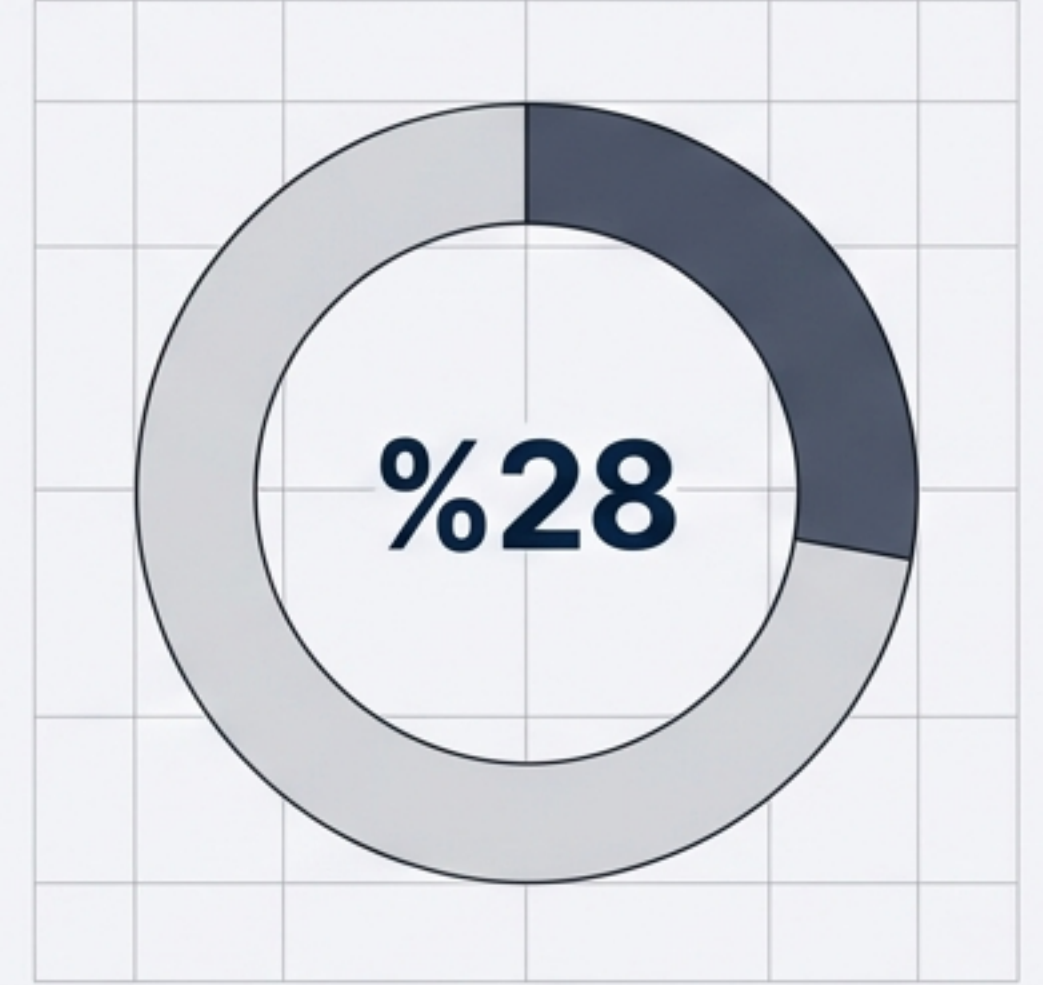
Karar mekanizması Fiyat-Kalite dengesi ekseninde.

Daha Uygun Fiyat Arayışı

Kaliteli Ürün Beklentisi

Sadece Gerekli Olanı Alma
(Minimalizm)

Kanal Tercihlerini Risk, Teslimat ve Fiyat Belirliyor

Online Beklentileri

- Hızlı lojistik
- Orijinal ürün garantisi
- Güvenilir iade süreçleri
- Çözüm odaklı müşteri hizmetleri

Tüketici, online ve offline kanalları risk ve fayda analizine göre harmanlıyor. Güven ve şeffaflık anahtar kelimeler.

Marka Sadakati Yerine Eriřim ve Fiyat Odaklılık

Değişen Dinamikler

- Özel Markalı Ürünlerin (Private Label) pazar payı yükseliyor.
- Tüketici, sadeleştirilmiş ürün çeşitliliği ve 'kalıcı değer' arıyor.
- Rasyonel teklifler sunamayan markalar risk altında.

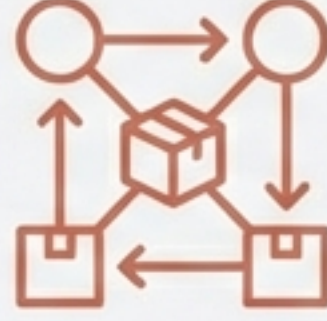
Rekabet Avantajı İçin Teknoloji ve Yapay Zeka Şart

Yusuf Bulut (EY-Parthenon) İlgörüleri ile

Üretken Yapay Zeka

Tüm değer zincirinde dönüşümün merkezinde.

Tedarik Zinciri Dayanıklılığı

Jeopolitik risklere ve iş gücü kırılganlıklarına karşı önlem.

Maliyet Optimizasyonu

Azalan kâr marjlarını korumak için AI destekli araçlar.

Kamu Politikaları ve Sektörel Etki Analizi

Perakende sektörüne dair alınan her karar; tedarik zincirlerinden istihdama, tüketici refahından dijital dönüşüm yatırımlarına kadar ekonominin tümünü etkiler.

— İzzet Özilhan, TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Eylem Planı

Düzenleyici etki analizi kullanılmalı ve kamu-özel sektör istişare süreçleri artırılmalıdır.

Gelecek İçin Stratejik Yol Haritası

- 1 Maliyet Yönetimi**
Operasyonel giderleri (%21) düşürmek için teknoloji ve AI yatırımlarını hızlandırın.
- 2 Portföy Stratejisi**
Fiyat hassasiyeti yüksek (%67) tüketici için 'Özel Markalı' ve erişilebilir ürün gamını genişletin.
- 3 Güven İnşası**
Online ve offline kanallarda şeffaf, iadesi kolay ve hızlı lojistik süreçleri kurun.
- 4 Kamu İlişkileri**
Mevzuat süreçlerinde proaktif olun ve etki analizlerine katkı sağlayın.

Değişen tüketici ve artan maliyetler ekseninde “Verimlilik” anahtar kelimedir.